

SOSYAL BİLGİLER 4

KÜRESEL BAĞLANTILAR

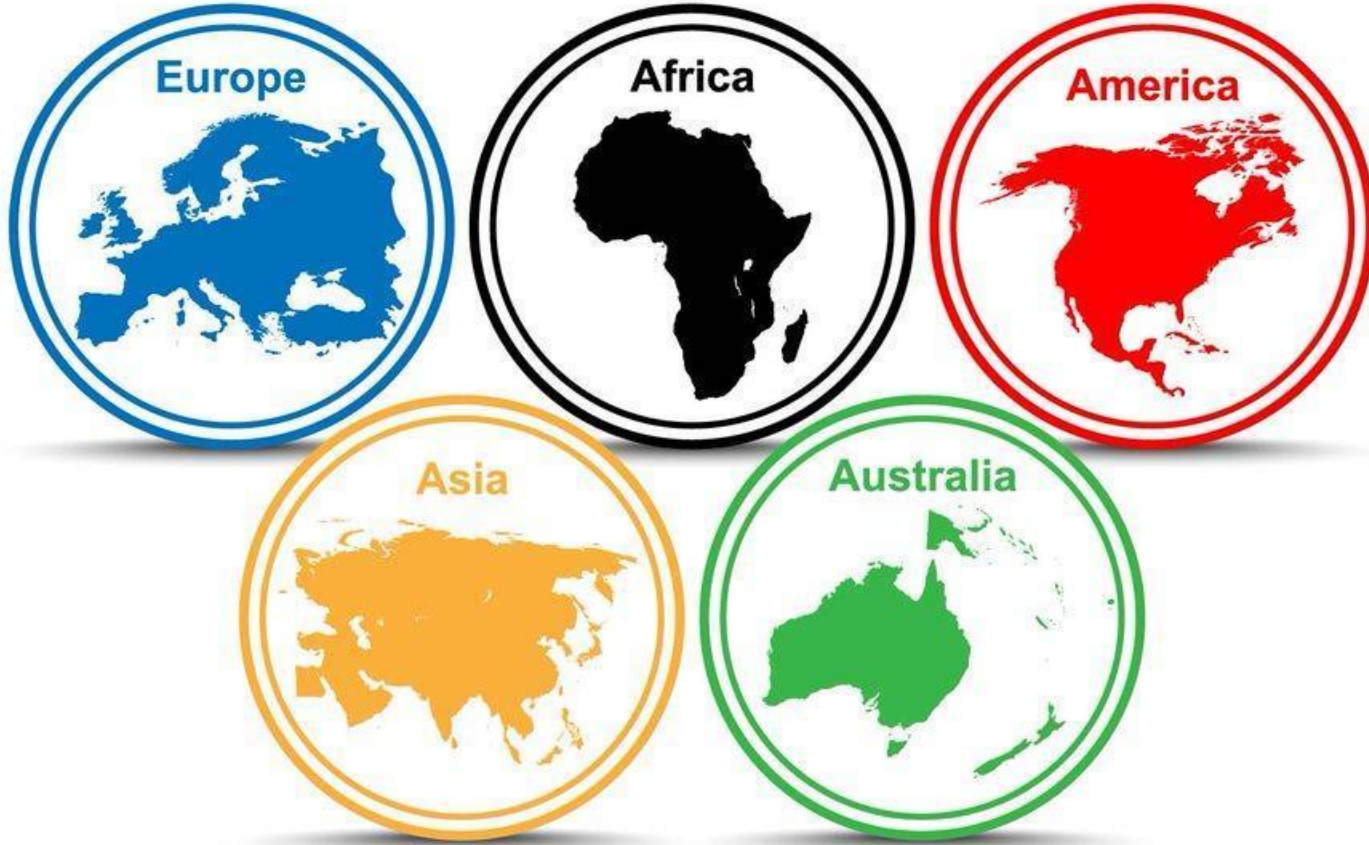

ÜLKELERİ TANIYALIM

Olimpiyat bayrağının anlamını biliyor musunuz?

- **Dört yılda bir düzenlenen olimpiyatlar** dünyanın en büyük spor organizasyonudur.
- Olimpiyat bayrağı beyaz zemin üzerine iç içe geçmiş, **farklı renklerdeki beş halkadan meydana gelir.**
- **Bu halkalar yeryüzündeki beş kıtayı temsil eder.**
- **Mavi halka Avrupa'yı, sarı Asya'yı, siyah Afrika'yı, kırmızı Amerika'yı, yeşil ise Avustralya'yı** gösterir.
- Olimpiyatlara bu kıtalardan gelen binlerce oyuncu katılır. Kıtaların her birinde çok sayıda ülke vardır.

Olimpiyat bayrağı ve temsil ettiği kıtalar

KOMŞULARIMIZ

- Oturduğunuz evin çevresinde başka evler ve bu evlerde oturan insanlar vardır. O insanlar bizim komşularımızdır.
- Aynı şekilde ülkemizin çevresinde de komşu ülkeler ve bu ülkelerde yaşayan milletler yer alır.

Ülkemizin komşuları:

- ❑ Batıda **Yunanistan, Bulgaristan**
- ❑ Doğuda **Gürcistan, Ermenistan, Nahçıvan, İran**
- ❑ Güneyde **Suriye, Irak**

Ülkemizin Komşuları

TÜRK CUMHURİYETLERİ

- Günümüzde Türkiye dışında başka ülkelerde de Türk toplulukları vardır. Bunların başında **Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti**'nde yaşayan Kıbrıs Türkleri gelir.
- Asya kıtasında yaşayan **Azeriler, Kırgızlar, Kazaklar, Özbekler ve Türkmenler** de diğer önemli Türk topluluklarıdır.
- Uzun süre Sovyetler Birliği'nin sınırları içinde yaşamış olan bu topluluklar Sovyetlerin 1991'de dağılması üzerine bağımsızlıklarını kazandı. **Azerbaycan, Kırgızistan, Kazakistan, Özbekistan ve Türkmenistan** adlarıyla kendi devletlerini kurdular.

Kuzey Kıbrıs Türk
Cumhuriyeti

15 Kasım 1983

Kırgızistan

31 Ağustos 1991

Özbekistan

1 Eylül 1991

Azerbaycan

18 Ekim 1991

Türkmenistan

27 Ekim 1991

Kazakistan

16 Aralık 1991

- **Türkiye, başta Türk Cumhuriyetleri olmak üzere diğer ülkelerde yaşayan Türklerle ilişkilerini yürütmek amacıyla bazı kurumlar oluşturmuştur.**
- Bu kurumların başlıcaları Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığıdır.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)

1992 yılında kurulan TİKA'nın iki önemli amacı vardır.

Bunlardan birincisi **Türkiye ile sınırı bulunan, Türkçe konuşulan ve gelişmekte olan ülkelere destek olmaktır.**

İkincisi ise **ekonomik, ticari, teknik, sosyal ve kültürel konular ile eğitim alanında projeler geliştirerek Türkiye'nin bu ülkelerle arasındaki iş birliğini güçlendirmektir.**

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB)

- **2010 tarihinde kurulan** Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar BaőkanlıĐının alıőma konusu **yurt dıőındaki vatandaőlarımız, soydaőlarımız ve akrabamız olan topluluklardır.**
- YTB'nin temel görevi **lkemizdeki farklı kurumların söz konusu topluluklara sundukları hizmetleri organize etmektir.**
- Türkiye'ye gelen uluslararası öğrencilere yardımcı olmak da baőkanlıĐın görevleri arasındadır.

FARKLI KÜLTÜRLER

- Tarih boyunca insanlar **gezip görmek, yeni birilerini tanımak, dinlenmek, eğlenmek** gibi amaçlarla seyahatlere çıkmışlardır.
- Gezmek geçmişte olduğu gibi günümüzde de önemli bir ihtiyaçtır. Bu nedenle insanlar farklı ülkeleri gezerek meraklarını giderip bilgilerini artırmaya çalışırlar.
- **Turizm** adı verilen bu faaliyetler genellikle seyahat şirketleri tarafından yürütülür.
- Bu kuruluşlar insanlara gidecekleri ülkeleri önceden tanıtmak amacıyla görsel ve yazılı iletişim araçlarını kullanırlar. Ülkelerin özelliklerini anlatan internet siteleri kurarlar. Gezi dergileri ve tanıtım broşürleri hazırlayıp insanları gezmeye teşvik ederler.

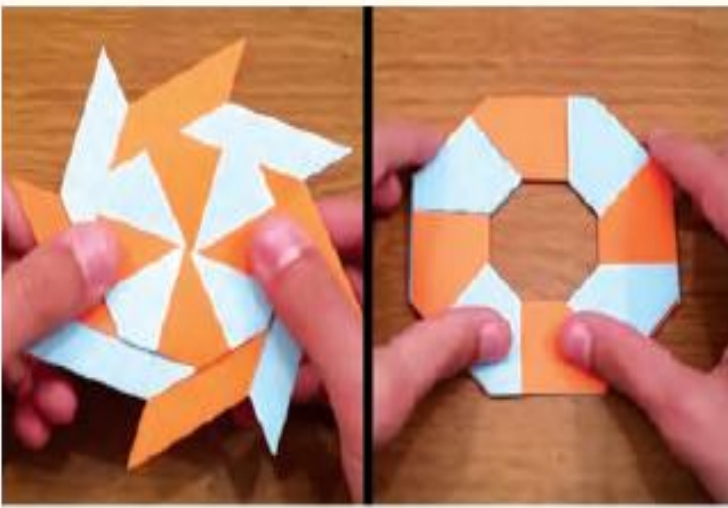
Japonların geleneksel konuk ağırlama biçimlerinden biri olan çay töreni, evlerin çayhane denilen özel bir odasında yapılır. Tören, ev sahibinin çay takımlarını getirmesiyle başlar. Önce konuklara özel şekerlemeler sunulur. Daha sonra toz hâlindeki çay yaprakları sıcak su ile karıştırılır. Bu şekilde demlenen çay fincanlara konularak yavaş hareketlerle konuklara ikram edilir.

Japonlar düğünlerde, yeni yıl kutlamalarında, mezuniyet törenlerinde ve bayramlarda “kimono” denilen geleneksel giysilerini giyerler. Kimono, vücudu saran ve belde “obi” denilen geniş bir kuşakla bağlanan dünyaca ünlü bir Japon giysisidir.

Judo, Japonya'nın geleneksel savunma sporlarından biridir. Bu nedenle hem kız hem de erkek çocukları tarafından sevilerek yapılır.

Japon kültürünün önemli unsurlarından biri de “origami”dir. Origami, kare şeklinde renkli kâğıt parçasını katlayarak gemi, kuş gibi şekiller oluşturma sanatıdır.

Japonların yılın çeşitli zamanlarında kutladıkları bayramları ve festivalleri vardır. Bu kutlamaların en tanınmış “sakura” denilen Japon kiraz ağaçlarının çiçek açtığı mart - nisan aylarında düzenlenen çiçek seyretme festivalidir.

DÜNYA FARKLILIKLARLA GÜZEL

- **Bireylerin kendilerine özgü ve biricik olmaları gibi dünya üzerindeki ülkeler de kendilerine özgü ve benzersizdir.** Ülkeler özgün kimliklerini insanların kültürel özellikleriyle kazanırlar. **Dilleri, bayrakları, geleneksel kıyafetleri, dinî inançları, bayramları, yemekleri, müzikleri, dansları, düğün ve cenaze törenleriyle** diğer ülkelerden ayrılırlar.

Ülkelere özgü kültür öğeleri içinde geleneksel kıyafetlerin ayrı bir yeri vardır.

Türkiye

İskoçya

Hindistan

- **Ülkeler arasındaki farklılıklardan biri de mutfak kültürüdür. Mutfakta kullanılan araç gereçlerden yemek pişirme yöntemlerine, yemeğin nerede yendiğinden sofradaki hareketlere** kadar pek çok şey mutfak kültürünü oluşturur.
- **Şili’de elle hiçbir şey yenmez, masadaki bütün yiyecekler için her zaman çatal bıçak kullanılır.**
- **İngiltere’de yemek servisinin masada oturan kişinin solundan yapılması bir gelenektir. Bu ülkede sağdan servis yapmak görgüsüzlük sayılır.**
- **Hindistan’da sol elle yemek yemek hatta tabağa bile sol elle dokunmak görgü kurallarına aykırı bir hareket olarak kabul edilir.**

Kıyafetler ve mutfak kültürleri gibi insanlar arasındaki ilişkiler de ülkeden ülkeye farklılıklar gösterir.

Tayland

Taylandlılar selamlaşırken avuç içlerini birleştirir ve baş parmaklarını çenelerine doğru yaklaştırırlar. Bu arada diğer parmak uçları alınlarına değecek şekilde başlarını öne doğru eğler.

Çin

Çin'in Tibet bölgesinde karşılıklı olarak dil çıkarmak oldukça kibar bir selamlaşmadır.

- **Ülkeler arasındaki farklılıklar ayrışma, dayatma ve çatışma nedeni değil birer zenginlik kaynağı ve ilerleme aracı olarak görülmelidir.**
- **İnsan kendisinden farklı olana saygılı olursa karşısındaki de ona saygı duyar.** Aksi hâlde aynı karşılığı alır ve karşılıklı saygı yerini çatışmaya bırakır. Bu nedenle **daha yaşanabilir bir dünya için insanlar birbirlerinin doğuştan gelen farklılıklarına saygılı olmalıdır.**
- **Farklılıklara saygı gösterildiği ölçüde insanlar arasındaki düşmanlık duyguları ve ön yargılar ortadan kalkar. Böylece barışın ve sevginin hâkim olduğu, insan onurunu yücelten bir dünya kurulur.**

SORU 1

1. Aşağıdakilerden hangisi Türk Cumhuriyetlerinden biri değildir?

- A) Gürcistan
- B) Kazakistan
- C) Kırgızistan
- D) Özbekistan

SORU 2

2. Ülkelerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Azerbaycan Hazar Denizi'nin batısındadır.
- B) Gürcistan, Karadeniz'e kıyısı olan bir ülkedir.
- C) Kırgızistan'ın bütün toprakları Asya kıtasındadır.
- D) Yunanistan, bir ada ülkesidir.

SORU 3

3. “Bu ülkenin en meşhur yemeği dana eti ve soğanla yapılan gulaştır.”

Yukarıdaki sözü söyleyen biri aşağıdaki ülkelerden hangisini anlatmaktadır?

- A) Bulgaristan
- B) Kazakistan
- C) Macaristan
- D) Yunanistan

SORU 4

4. “Türkiye ile kendilerini iki devlet bir millet sözüyle ifade etmektedirler.”

Verilen ifadedeki noktalı yere hangi ülkenin adı yazılmalıdır?

- A) Azerbaycan
- B) Irak
- C) İran
- D) Türkmenistan

SORU 5

5. Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi aşağıda verilen Türk Cumhuriyetlerinden hangisinde bulunmaktadır?

- A) Azerbaycan
- B) Kazakistan
- C) Özbekistan
- D) Türkmenistan

CEVAPLAR

1-A 2-D 3-C 4-A 5-B

ABONE OLUN

